

Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUTAKSA

1.1.2025 alkaen
päivitys syyskuu / 2025

Kumoo Haapajärven ympäristölautakunnan 18.12.2024 § 66 hyväksymän ympäristöterveydenhuollon maksutaksan.

SISÄLTÖ

1 § Soveltamisala	3
2 § Maksujen määräytymisperusteet	5
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut	5
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut	6
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut	6
6 § Terveystensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut	7
7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu	7
8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa	8
9 § Laitevuokrat	8
10 § Muut maksut	8
11 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen	8
12 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen	8
13 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu	8
14 § Maksun suorittaminen ja periminen	8
15 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveystensuojelulaki (763/1994)	9
16 § Muutoksenhaku	10
17 § Voimaantulo	10
LIITE 1	11
Elintarvikelain mukaisten elintarvikehuoneistojen ilmoitusten ja laitosten hyväksymisistä perittävät maksut	11
LIITE 2	12
Elintarvikelain mukaisten elintarvikehuoneistojen ja laitosten valvontamaksut	12
LIITE 3	14
Terveystensuojelulain mukaisten kohteiden hakemusten ja ilmoitusten käsittelymaksut	14
LIITE 4	15
Terveystensuojelulain mukaisten kohteiden valvontamaksut	15
LIITE 5	17
Tupakkalain mukaiset myyntilupamaksut, tukkumyynti-ilmoitukset, nikotiininesteiden ilmoitusmaksut, myynnin vuosittaiset valvontamaksut ja tupakointikieltihakemukset	17
LIITE 6	18
Lääkelain mukaisesta nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan käsittelystä ja vuosittaisesta valvonnasta perittävät maksut	18
LIITE 7	19
Elintarvikelain ja salmonellavalvontaohjelman (MMM 1172/2009) mukaisesta näytteenotosta ja todistusten kirjoittamisesta perittävät maksut	19
LIITE 8	20
Terveystensuojelulain mukaiset näytteenotto- ja tutkimusmaksut	20

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUT

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) **Elintarvikelaissa** (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat (73 §):

- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;
- 2) kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista, valvontasuunnitelmaan perustuva näytteenotto sen sijaan sisältyy vuosittain perittävään valvonnan perusmaksuun;
- 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitettua kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
- 4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia;
- 5) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella tehtävästä ante mortem -tarkastuksesta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoriteperusteiset maksut 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Valvonnan perusmaksusta vapautetut kyläkaupat ja yleishyödylliset yhteisöt harjoittavat pääsääntöisesti rekisteröityä elintarviketoimintaa ja kuuluvat suunnitelmallisen, riskiperusteisen valvonnan piiriin. Vaikka näiltä toimijoilta ei peritä valvonnan vuosittaista perusmaksua, niiltä peritään 73 §:ssä säädetty suoriteperusteiset maksut.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 artikloissa 79-85 säädetään (virallista valvontaa koskeva valvonta-asetus, soveltaminen 14.12.2019 alkaen).

B) **Terveydensuojelulaissa** (763/1994, 50 a §) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

- 1) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelystä, 18 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelystä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista ja asiakirjatarkastuksista;

- 2) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa;
- 3) 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen
- 4) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymisestä sekä talousveden laadun valvonnasta ja tarkkailusta
- 5) 29 §:n mukaisesta uimaveden laadun valvonnasta;
- 6) 6 §:n 4 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta (laivatarkastukset) ja todistuksen myöntämisestä;
- 7) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettua solariumlaitteen tarkastuksesta.
- 8) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja

Haapajärven kaupungin ympäristöterveydenhuolto perii lisäksi maksun:

- 9) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;
 - 10) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta;
 - 11) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista;
 - 12) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta.
 - 13) muusta kuin 1-4 kohdassa tarkoitettua mittauksesta, näytteenotosta ja tutkimuksesta, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen.
- Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonnlisäverollinen maksu.

C) **Tupakkalaissa** (549/2016) säädettyihin kunnan viranomaisten suoritteisiin, jotka koskevat:

- 1) 44 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan myöntämistä;
- 2) 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen ja **savuttomien nikotiinituotteiden** vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä;
- 3) 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;
- 4) 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 5) 91 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan vuotuista valvontamaksua, joka peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden ja **savuttomien nikotiinituotteiden** vähittäis- tai tukkumyyntin valvonnasta.

D) **Lääkelaissa** (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 1) 54 a – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä;
- 2) 54 a – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua.

E) Eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) kunnalle säädettyihin velvoitteisiin järjestää

- 1) 11 §:n mukaista peruseläinlääkäripalvelua kunnan järjestämällä eläinlääkärin vastaanotolla (ns. 21 §:n mukainen ”klinikkamaksu”) (arvonlisäverollinen)
- 2) 13 §: mukaista kiireellistä eläinlääkäriapua kunnan järjestämällä eläinlääkärin vastaanotolla (ns. 21 §:n mukainen ”klinikkamaksu”). (arvonlisäverollinen)
- 3) 13 §:n mukaisesti päivystysaluetta varten keskitetty palvelu yhteydenottoja varten (ns. ”maksullinen päivystysnumero”) (arvonlisäverollinen)
- 4) 18 §:n mukaisesti palveluja varten tarpeelliset työvälineet (ns. ”laitemaksu”) (arvonlisäverollinen)

Kunta voi periä 11 ja 13 §:ssä tarkoitetuista palveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksun kunnan järjestämistä toimitiloista ja työvälineistä sekä avustavan henkilökunnan palkkauksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla.

Kunta voi periä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi maksun myös 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua keskitetystä yhteydenottopalvelusta.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, tarkastuksesta ja näytteenotosta viranomaiselle aiheutuneiden keskimääräisten kokonaiskustannusten määrään.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista.
Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on **65 euroa**.
- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti.
- 2.5 Viranomaisen suorittaman erillisen näytteenoton maksu määräytyy liitteiden 7 ja 8 mukaisesti. Tarkastusten yhteydessä tehtävästä näytteenotosta ei peritä näytteenottomaksua. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun, lukuun ottamatta tarvikekuluja.
- 2.6 Tupakkalain valvontamaksu (TupL 91 §) on luonteeltaan veromainen ja maksu voi olla enintään 500 euroa myyntipistettä kohden. **Valvontamaksu voidaan periä enintään kaksinkertaisena, jos tupakkatuotteiden lisäksi on tehty nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden myynti-ilmoitus.** Jos toimintaa harjoitetaan vuotta lyhyemmän ajan, maksu voidaan suhteuttaa toiminnan kesto.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

- 3.1 Käsittely- ja hyväksymismaksun määrittämisen yleisenä perusteena on käsittely- ja hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- tai hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, mikäli viranomainen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset. (Liitteet 1, 3, 5, 6 ja 7.)
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamisesta.
- 3.3. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.
- 3.4. Terveystarkastuslain mukaisen toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on kuitenkin maksutonta;

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Tarkastus voi olla myös puhelimitse tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus tai haastattelu. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, tarkastus ja tarkastukseen liittyviin kirjallisiin töihin käytetty aika. Tarkastuksen sisällöstä sekä valvontakohdetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävästä ajasta määrätään tarkemmin valtakunnallisessa toimialakohtaisessa valvontaohjelmassa ja kunnallisessa ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa ja laatujärjestelmässä. Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskiarvioinnin perusteella. (Liitteet 2, 4, 5 ja 6)
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista viralliseen valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Yhdistetty maksu määräytyy toimenpiteeseen käytetyn ajan perusteella. Yhdistetty maksu määräytyy pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja siihen lisätään lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisesti tehtävien tarkastusten maksuista. Tarkastuspöytäkirjaan tulee kirjata lainsäädäntö, jonka mukaista valvontaa tarkastuskäynti sisältää.
- 4.3 Valvontasuunnitelmaan merkityistä tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden **tai savuttomien nikotiinituotteiden** vähittäismyyntipaikkojen, tukkumyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksista ei peritä erillistä maksua. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden **tai savuttomien nikotiinituotteiden** vähittäismyyntin ja tukkumyyntin vuosittaiset valvontamaksut kattavat kaikki suunnitelmalliset tarkastukset.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle eläimistä saatavia elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 55–61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten perusteella.

- 5.3 Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin valvonta-asetuksen 79–85 artikloissa säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toiminnanharjoittajan pyynnöstä tehtävät tarkastukset. Toiminnan aloitukseen liittyvä tarkastus on valvontasuunnitelmaan kuuluva maksullinen tarkastus myös silloin, kun se tehdään toimijan pyynnöstä. Mahdolliset ohjaus- ja neuvontakäynnit, jotka tehdään suunnitteilla olevassa valvontakohteessa ennen toiminnasta tehtyä ilmoitusta tai hakemusta, ovat kuitenkin maksuttomia.
- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.
- 5.5 Lihantarkastuksista perittävä maksu määräytyy tarkastukseen kuluneen ajan perusteella.

6 § Terveysuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveysuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehdystä mittauksesta sekä terveysuojelulain 20 §:n mukaisesta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä talousveden ja 29 §:n mukaisesta uimaveden säännöllisestä valvonnasta peritään liitteen 8 mukainen maksu. Laboratoriotutkimuksista aiheutuneet kustannukset veloitetaan tutkivan laboratorion voimassa olevan taksan mukaisesti suoraan toiminnanharjoittajilta.
- 6.2 Terveysuojeluviranomaisen teettäessä tutkimuksia tai selvityksiä ulkopuolisella asiantuntijalla kustannukset peritään suoraan kiinteistön omistajalta asiantuntijan laskutuksen mukaisesti.
- 6.3 Terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti on maksuton.
- 6.4 Terveysuojelulain mukaisesta muusta mahdollisesta mittauksesta tai näytteenotosta ja ulkopuolisen asiantuntijan käytöstä peritään maksu liitteen 8 mukaisesti.
- 6.5 13 § ja 18 a §:n mukaisten ilmoitusten ja 18 §:n mukaisen hyväksymistä koskevan hakemuksen yhteydessä tehtävällä tarkastuksella sekä kunnan valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella annettavien toimenpidekehotusten valvomiseksi tehtävistä jälkitarkastuksista peritään maksu liitteen 4 mukaisesti.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 Tupakkalain 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelystä, **maksu peritään myös vähittäismyyntilupaa koskevasta muutosilmoituksesta, kun kyse on vähittäismyyntin laajentamisesta uusiin tuoteryhmiin.**
- 7.2 Tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen ja **savuttomien nikotiinituotteiden** vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelystä
- 7.3 Tupakkalain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä
- 7.4 Tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä.
- 7.5 Lääkelain 54 a § - 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämisestä

- 7.6 Lääkelain 54 a § - 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävä vuotuista valvontamaksua.

Tupakan vähittäismyyntiluvan myöntämisestä ja vuotuisesta valvonnasta perittävät maksut

Kunta perii vuosittain hyväksymänsä taksan mukaisen, myyntipistekohtaisen valvontamaksun siltä, jolla on 44 §:ssä tarkoitettu tai vanhan tupakkalain nojalla myönnetty vähittäismyyntilupa, sekä siltä, joka on tehnyt tämän lain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen.

Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä ~~(tupakkatuotteet ja/tai nikotiininesteet)~~ kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyynnistä taikka on tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden vähittäismyynnistä, valvontamaksu peritään kaksinkertaisena. Mitä edellä mainitaan nikotiininesteistä, sovelletaan myös savuttomiin nikotiinituotteisiin.

Kunta perii 1 päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta tai ilmoituksen taikka hakemuksen käsittelystä maksu voidaan määrätä enintään 50 % 2 § mukaista maksua korkeampana tai alhaisempana. Jälkivalvontaan liittyvien tarkastusten maksuun voidaan soveltaa tätä kohtaa.
- 8.2 Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää se viranhaltija, joka on päätöksen tehnyt tai valvontasuunnitelman mukaisen tarkastuskäynnin suorittanut.
- 8.3 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tietynä aikana tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaikaa ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna 50 % liitteiden 2, 4, 7 tai 8 mukaisesta maksusta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. (Ao. tarkastaja päättää saadun selvityksen perustella, voidaanko maksu jättää perimättä).

9 § Laitevuokrat

- 9.1 Haapajärven kaupungin ympäristöterveydenhuollon omistamien laitteiden vuokraamisesta ulkopuoliselle voidaan periä vuokraa **70 €** (sis. ALV 25,5 %) alkavalta vuorokaudelta.

10 § Muut maksut

- 10.1 Asiantuntijalausunnoista ja -todistuksista peritään asian käsittelyn vaatiman työmäärän mukaisesti **65 €/tunti**.

11 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 11.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa, taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn ajan mukaan.

12 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

- 12.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen perusteet ovat selkeät eikä asian laajemmalle käsittelylle ole perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.
- 12.2 Tupakan myyntilupahakemuksen hylkäämisestä ei peritä maksua.
- 12.3 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

13 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 13.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 13.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun vuoksi kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

14 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 14.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta.
- 14.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.
- 14.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 14.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään EtL (297/2021) 74 §, TsL (763/1994) 50 b §, TupL (549/2016) 25 b §, LääkeL (395/1987) 54 d §).
- 14.5 **Tupakkalain mukainen** vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain 1.1. voimassa olevilta myyntiluvilta. ~~Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen~~ vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Perittyjä maksuja ei palauteta. **Mitä edellä mainitaan tupakkatuotteiden myyntiluvista, sovelletaan myös nikotiininesteisiin ja savuttomien nikotiinituotteisiin.**
- 14.6 Lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina

tammikuun 1. päivä. Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Maksuja ei palauteta.

15 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)

15.1 Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii elintarvikelaissa (297/2021, 72 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta, joka harjoittaa:

- 1) itujen alkutuotantoa 9 §:ssä tarkoitettussa hyväksytyssä itujen alkutuotantopaikassa;
- 2) 10 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarviketoimintaa;
- 3) elintarviketoimintaa 11 §:ssä tarkoitettussa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa;
- 4) 13 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarvikekontaktimateriaalitoimintaa.

Valvonnan perusmaksua ei peritä yleishyödylliseltä yhteisöltä eikä kyläkaupalta. Valvonnan perusmaksua ei peritä myöskään toimijalta, joka harjoittaa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdan e alakohdassa ja 10 artiklassa sekä lihantuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa.

Jos toimijan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 72 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, joka lisätään kesken kalenterivuotta suunnitelmallisen valvonnan piiriin, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toimija tekee ilmoituksen toiminnan lopettamisesta kesken kalenterivuotta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

15.2. Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa lain liitteessä luetellun toimipaikan tai toiminnon toiminnanharjoittajalta.

Jos toiminnanharjoittajan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vuosittain vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, jonka toiminnan aloittamisesta tehdään ilmoitus kesken kalenterivuoden, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toiminnanharjoittaja tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ilmoituksen toiminnan lopettamisesta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

16 § Muutoksenhaku

- 16.1 Elintarvikelain 72 §:n mukaisesta perusmaksusta ja 73 §:ssä tarkoitetusta valvontamaksusta voi vaatia oikaisua soveltaen mitä hallintolain 7 a luvussa säädetään. Oikaisua haetaan maksusta päättäneeltä viranomaiselta. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn jälkeen muutosta voi hakea hallintovalituksena Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta.
- 16.2 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan terveydensuojelu-, tupakka- tai lääkelain mukaiseen maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

17 § Voimaantulo

- 17.1 Maksut määräytyvät päätös- ja käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.
- 17.2. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntipaikkoja ja tukkumyyntipaikkoja koskevan vuosittaisen valvontamaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.
- 17.3 Tämä taksa tulee voimaan, kun ympäristölautakunta on sen hyväksynyt. Tupakkalain mukaiset vuosimaksut tulevat voimaan 1.1.2026 alkaen. Haapajärven ympäristölautakunta on hyväksynyt tämän taksan päätöksellään 4.9.2025 § 31.

LIITE 1

Elintarvikelain mukaisen elintarviketoiminnan ilmoitusten käsittelystä ja elintarvikehuoneistojen hyväksymisistä perittävät maksut

ELINTARVIKETOIMINTA, ilmoitusten käsittely		€
Elintarviketoiminnan rekisteröinti-ilmoitus		130
Elintarviketoiminnan olennaisen muutoksen ilmoitus		130
Elintarviketoiminnan keskeyttämisen tai lopettamisen ilmoitus		20
ELINTARVIKEHUONEISTO, hyväksyminen	Uusi toiminta, €	Muutos, €
Liha-ala		
• yli 10 milj.kg/v	1690	845
• 1-10 milj.kg/v	1430	715
• alle 1 milj.kg/v	1170	585
Kala-ala		
• yli 500 000 kg/v	1560	780
• 250 000 – 500 000 kg/v	1300	650
• alle 250 000 kg/v	1040	520
Maitoala		
• yli 2 000 000 l/v	1560	780
• 50 000 – 2 000 000 l/v	1300	650
• alle 50 000 l/v	1040	520
Muu maitoalan hyväksytty elintarvikehuoneisto	845	420
Muna-ala		
Munapakkaamo yli 100 000 kg/v	1040	520
Munapakkaamo alle 100 000 kg/v	845	420
Munatuotteiden valmistelaitos	1040	520

Elintarvikelain 8 §:n mukaisen alkutuotannon toimijan rekisteröinti-ilmoituksen käsittelystä ei peritä maksua.

Elintarviketoiminnan rekisteröinti-ilmoituksen käsittelymaksua voidaan korottaa, mikäli ilmoituksen käsittelyn vaatima työmäärä on oletettua suurempi.

LIITE 2

Elintarvikelain mukaisen rekisteröidyn elintarviketoiminnan ja hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen valvontamaksut

REKISTERÖITY ELINTARVIKETOIMINTA			
	Toimintatyyppi	Tarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Vilja- ja kasvisala			
	Myllytoiminta	130-195	0,35-1
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	130-325	0,5-3
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia tuotteita	130-195	0,35-1
	Muiden viljatuotteiden valmistus	130-195	0,35-1
	Kasvis-, marja- tai hedelmätuotteiden valmistus	130-325	0,5-3
	Pakkaamatoiminta ja kauppakunnostus	130-195	0,35-1
Elintarvikkeiden valmistus, ei maito/liha/kala/muna/vilja-kasvis			
	Yhdistelmätuotteiden valmistus	130-325	0,5-3
	Juomien valmistus	130-195	0,35-1
	Muu valmistus	130-325	0,35-4
Elintarvikkeiden myynti			
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	130-325	0,35-3
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	130-325	0,35-3
	Kuluttajan tuotteiden käsittely, eläinperäiset elintarvikkeet	130	0,5
Elintarvikkeiden tarjoilu			
	Ravintolatoiminta	130-260	0,35-2
	Grilli tai pikaruokalatoiminta	130-195	0,35-1
	Kahvilatoiminta	130-195	0,35-1
	Suurkeittiökeittiö, keuhuskeittiö tai laitoskeittiö	130-325	0,5-3
	Suurkeittiö, tarjoilukeittiö.	130-195	0,35-1
	Pitopalvelu	130-260	0,35-2
Elintarvikkeiden kuljetus			
	Elintarvikkeiden kuljetus	130	0,35-0,5
Kansalliset toiminnalliset helpotukset, lihan käsittely			
	Lihaa käsittely: siipikarjan tai tarhatun kanin teurastus ja käsittely tilalla sekä myynti	130-195	0,5-1
	Lahtivajat, luonnonvarainen riista	130	0,5

Elintarvikekontaktimateriaalit			
	Valmistus ja jatkojalostus	130-195	0,5-1
	Maahantuonti	130-195	0,35-1
	Jakelu ja markkinointi	130-195	0,35-1
Muut			
	Muut suunnitelmallisen valvonnan kohteet	65 €/h	

	ALKUTUOTANTO	Uusintatarkastus, €	
	Maidontuotantotilat	195	
	Lihakarjan kasvatus	195	
	Kalastus	130	
	Hunaja	130	
	Kasvien ja marjojen viljely ja pakkaus	130	
	Muu alkutuotanto	65 €/h	

HYVÄKSYTYT ELINTARVIKEHUONEISTOT		Tarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Maito-ala			
	Maitonesteiden valmistus	260-325	2-4
	Juustonvalmistus	260-325	2-4
	Voin ja ravintorasvojen valmistus	260-325	2-4
	Jäätelön valmistus	260-325	2-4
	Jauheiden valmistus	260-325	2-4
	Maitotuotteiden valmistus raakamaidosta	260-325	2-6
Liha-ala			
	Leikkaamo	195-325	1-8
	Jauhelihan valmistus	195-325	1-8
	Raakalihavalmisteiden valmistus	195-325	1-8
	Lihavalmisteiden valmistus, kypsä	260-325	2-10
	Mekaaninen lihan erottaminen	195-325	1-8
	Pakkaaminen	195-325	1-8
Kala-ala			
	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	195-325	1-8
	Kalajalosteiden valmistus	260-325	2-12
Muna-ala			
	Munapakkaamo	195-260	1-2
	Munatuotteiden valmistus	195-325	1-4
Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi			
	Varastolaitos	195-325	1-4

LIITE 3

Terveydensuojelulain mukaisten kohteiden hakemusten ja ilmoitusten käsittelymaksut

Toimintaluokka / Kohderyhmä	Uusi toiminta, €	Olennainen muutos, €
Hyväksymismaksut (TsL 18 §)		
Talousvettä toimittava laitos (vähintään 5000 käyttäjää / yli 1000 m ³ /d)	975	490
Talousvettä toimittava laitos (50 - 5000 käyttäjää / 10 - 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 1352/2015 mukainen kohde	650	325
Talousvettä toimittava laitos (alle 10 m ³ /d, tai muu asetuksen 401/2001 mukainen kohde)	325	180
Talousvettä toimittavan laitoksen riskinarvioinnin hyväksyminen (TsL 20 §)	65 €/h	
Ilmoituksen käsittelymaksu (TsL 13 § ja 18 a §)	130	130

Ilmoituksen käsittelymaksua voidaan korottaa 65 €/h, mikäli ilmoituksen käsittelyyn kuluu yli kaksi tuntia työaikaa.

Toiminnanharjoittajan muutos katsotaan olennaiseksi muutokseksi.

Toiminnan keskeyttämis- tai lopetusilmoituksen käsittelystä ei peritä maksua.

LIITE 4

Terveydensuojelulain mukaisten kohteiden valvontamaksut

Majoitustoimintaan tarkoitettu tila	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Hotelli	260	0,2
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti/motelli, täysihoidola	195	0,2
Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	195	0,2
Kasarmit	195	0,2
Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä	195	0,2
Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaanottokeskukset	195	0,2
Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen	195	0,2
Muu majoitustoiminta	195	0,2
Yleisölle avoimet liikuntatilat ja saunat	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Urheiluhalli tai jäähalli	130	0,2
Kuntosali tai liikuntatila, jossa enemmän kuin yksi liikuntatila	130	0,2
Liikuntatila, jossa korkeintaan yksi liikuntasali	130	0,2
Yleinen sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	130	0,5
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat)	170	1
Pienet yleiset uimarannat	170	1
Yleiset altaat	260	1
Lasten hoitopaikat ja kokoontumistilat	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Päiväkoti	260	0,3
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	260	0,3
Leikkitoiminta, muu päivätoiminta	260	0,3
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämisaikaa	195	0,25
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	325	0,3
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	325	0,3
Opetuksen järjestämisaikaa	325	0,3

Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon yksikkö	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Vanhainkoti (laitoshuolto), vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	260	0,3
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	260	0,3
Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, tehostettu palveluasuminen)	260	0,3
Muut yksiköt	260	0,3
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit, ammatilliset perhekodit, muut lastensuojeluyksiköt	260	0,3
Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutusyksiköt	260	0,3
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniää edellyttävä kauneushoitola	Perustarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
Solarium	130	0,2
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	195	0,25
Tatuointi ja lävistys	195	0,25
Muu ihon käsittely ja hoito	195	0,25
Talousvettä toimittava laitos	Tarkastus, €	Valvontakäyntien määrä (lkm/kohde/v)
18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos (EU-raportoitava)	520	1
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähintään 10 m ³ /vrk tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin	390	1
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 m ³ /vrk ja alle 50 henkilön tarpeisiin	195-260	0,3-0,5

Tarkastustiheys

2	kaksi kertaa vuodessa
1	kerran vuodessa
0,5	joka toinen vuosi
0,3	kerran kolmessa vuodessa
0,25	kerran neljässä vuodessa
0,2	kerran viidessä vuodessa

LIITE 5

Tupakkalain mukaiset myyntilupamaksut, tukkumyynti-ilmoitukset, nikotiininesteiden ilmoitusmaksut, myynnin vuosittaiset valvontamaksut ja tupakointikieltohakemukset

HAKEMUSTEN JA ILMOITUSTEN KÄSITTELYMAKSUT	
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja/tai savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemus	195 €
Nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiä koskeva ilmoitus (tupakkatuotteiden myyntilupa vanhan lain mukaan voimassa)	100 €
Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden tukkumyynti-ilmoitus	130 €
VUOSITTAISET VALVONTAMAKSUT 1.1.2026 alkaen	
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden myyntipiste. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos myyntipisteessä on myynnissä useita edellä mainittuja tuotetyyppejä.	500 €
Tukkumyyntipaikan kukin myyntipiste. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos myyntipisteessä on myynnissä useita tuotetyyppejä.	500 €
TUPAKOINTIKIELTO	
79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittely	65 € / h

LIITE 6

Läkelain mukaisesta nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan käsittelystä ja vuosittaisesta valvonnasta perittävät maksut

MYYNTELUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYMAKSU	
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemus	130 €
VÄHITTÄISMYYNNIN VUOSITTAINEN VALVONTAMAKSU	
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikka	65 €

LIITE 7

Elintarvikelain ja salmonellavalvontaohjelman (MMM 1172/2009) mukaisesta näytteenotosta ja todistusten kirjoittamisesta perittävät maksut

1	Näytteenotto viranomaisen suorittamana	65 €
2	Muut mahdolliset mittaukset/ näytteenotot	65 €/h
3	Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö	Laskutuksen mukaan
4 a	Todistusten allekirjoittaminen	65 €/h
4 b	Laitoskäynti ja todistuksen kirjoittaminen	65 €/h
5 a	Luminometrinäytteenotto, tarkastuksen yhteydessä	7,00 € / testipuuikko
5 b	Luminometrinäytteenotto, erillinen mittaus	7,00 € / testipuuikko + 65 €/h

LIITE 8

Terveydensuojelulain mukaiset näytteenotto- ja tutkimusmaksut

NÄYTTEENOTTO- JA TUTKIMUSMAKSUT		
1	Näytteenotto viranomaisen suorittamana	€/ näytteenotto
	• talousvesi	65 €
	• uimavesi (yleinen uimala, uimahalli, kylpylä, sekä yleinen virkistys-, kuntoutus- ja hieronta-allas)	
	1 – 3 allasta	65 €
	> 3 allasta	85 €
	• uimavesi (uimaranta)	65 €
2	Asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettujen toimenpiteiden maksut	65 €/h
	• sisäilmaan liittyvä näytteenotto	65 €/h
	• rekisteröivä sisäilman lämpötilan, suhteellisen kosteuden ja/tai hiilidioksidipitoisuuden mittaust (1 huone)	65 €/h
3	Muut mahdolliset mittaukset/ näytteenotot	65 €/h
4	Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö	Laskutuksen mukaan
5 a	Luminometrinäytteenotto, tarkastuksen yhteydessä	7,00 € / testipuikko
5 b	Luminometrinäytteenotto, erillinen mittaus	7,00 € / testipuikko + 65 €/h